

UČITELJSKI TOVARIŠ.

List za šolo in dom.

Izhaja v 1. in 15. dan vsacega meseca, in stane vse leto 3 gold., pol leta 1 gold. 50 kr. Spise in dopise vzprejema uredništvo. — Naročnina in oznanila pošiljajo se založništvu v Milic-evo tiskarno v Ljubljani.

Štev. 16.

V Ljubljani, 15. avgusta 1883. l.

XXIII. leto.

Poučilo šolskim oblastim in šolskemu nadzorništvu.

(Dalje.)

Pri izvršitvi sklepnega odstavka 17. §. postave, ki zadeva pouk v drugih živih jezikih v meščanskih šolah, naj se v večjezičnih deželah ozira na deželne jezike, kateri niso učni jezik zadevnim meščanskim šolam.

S tem, da so se ustanovile odločene meje olajšavi o šolskem obiskanju (izpeljavni ukaz V. k §. 21.) zavira se samohotnim terjatvam, ki se ne edinijo z nalogo ljudske šole; nova uredba pa, da se namreč dve višji starostni stopinji za šolo ugodne mladine celih občin na deželi v posebnih, od drugih šol odločenih oddelkih smejo poučevati, ustreza željam ljudstva po znižbi šolskih bremen (§. 11., odstavek 4.) in po olajšavi šolske dolžnosti še dalje kakor do zdaj. Z napravo takega oddelka za učence, v katerem se otroci le neposrednje poučujejo in z določbo, da ima šest spodnjih starostnih stopinj za šolo ugodne mladine en del šolskega leta več šolskih ur, kakor do zdaj, ogne se užé večkrat poudarjanim pedagogično-didaktičnim neprilikam, ter varuje, da se splošno predpisanim učnim smotrom ne zavira.

Spredaj omenjena postava se ne dotika naprave izobraževališč za učitelje (izpeljavni ukaz k §. 29., 30., 32.), katere tako zelo vplivajo na to, da se vzreja učiteljstvo za ljudske šole in da se razvija ljudsko šolstvo. S tem, da za vzprejem v učiteljska izobraževališča terjá prvo obrazovanje in postavna določba, da podučitelji le potem, če dejanski šolski službi zadovoljujejo, pridejo k sposobnostni preizkušnji in da se tako v službi za trdno nastavljajo (§. 38. te postave in VIII. izpeljavnega ukaza) s tem se le pospešuje obrazovanje in veljava učiteljskega stana.

Določilo, izrečeno v §. 54. postave, da se ustrahuje vedenje učiteljskega osebja, ki podkopuje veljavo učiteljskega stana ali delovanje vzgojnikovo in učiteljevo zunaj šole, bode le neposrednje pripomoglo, da se bode pri tem enakomerno ravnalo, in da se bodo zadrževale mnoge pritožbe, ki o tem dohajajo do naučnega ministerstva, da so se kot dolžnostne napake imela tudi taka dejanja, ki se stanovske dolžnosti in stanovske časti ne dotikajo. Vestni učitelj je užé do zdaj pri svoji službeni prisegi: „šolski mladini v vsem z lepim vzgledom svetiti, ter po vseh svojih močéh vzbujati in širiti ne le vednosti, temuč tudi čut za verstvo, postavo in нравni red“ spoznal svojo veliko dolžnost, da se je v šoli in zunaj šole tako vedel, da ni izgubil zaupanja in veljave, kar zahteva vsaka javna služba posebno pa učiteljski stan.

(Konec prih.)

Ženska vzgoja.

(Spisuje Jos. Ciperle.)

15.

„Dekle bodi materi veselje,
In očeta svojega spoštuj!
Dober njima se otrok skazuj,
Želja njiju bodi ti povelje!“

Mislimo si, da smo izpridili užé svojo hčer tako, da nam je odrekla popolnem pokorščino. Mislimo si, da jo opomini in darila nič več ne ganejo; kaj bomo storili? Ali si bomo pulili morda vsled tega lasé z glave; ali si bomo raztrgali od žalosti obleko,